

Türkiye'de Bir Devlet Geleneği ve Devlet Aklı Var mı?
2014-05-22 22:26:00

Türkiye'de Bir Devlet Geleneği ve Devlet Aklı Var mı?

Garbis Altınöglü, 5-6 Şubat 2014

Türk gerici ve şovenistleri kendi tarihlerinden söz ederken Türklerin devlet/
devlet kurma

geleneği ve devlet aklı üzerinde dururlar. Onlara göre, bu alanda başka
kavimlerden çok

daha ileri olan Türkler tarih boyunca pek çok devlet ve imparatorluk kurmuş
ve başka

halkları yönetmişlerdir. Bu inanış aşırı, abartılı ve saldırgan bir Türk
milliyetçiliğiyle, kof bir

kahramanlık edebiyatıyla, bir kollektif aşağılık kompleksini zar zor gizleyen içi
boş övünmelerle

ve -yer yer bir anti-emperyalizm görüntüsüyle maskelenen- gerici bir Batı-
karşıtlığıyla elele

gider. Bu kişiler Türk devletinin bir çadır devleti olmadığını sık sık yineler ve
devlet geleneği

ve devlet aklı denen şeylerin, kurulan -ve doğal olarak yıkılan- devlet sayısı
ölçülebileceğini

varsayarlar. Ama Türkler'in devlet geleneğiyle, ne kadar çok ülkeyi işgal
ettiğiyle, ne kadar çok

kavmi ne denli başarı ve hoşgörüyle yönettikleriyle bunca övünen bu baylar
kendilerine şu

soruyu sormazlar: Acaba çok sayıda bey, paşa, padişah, komutan, savaşçı vb.
yetiştiren Türkler

neden bilim, teknoloji, felsefe, sanat vb. alanlarında başarılı olamamış, neden
bu alanlarda

hemen hemen hiçbir değer üretememişlerdir?

Peki Türkler gerçekten de sahici bir devlet/ devlet kurma geleneğine ve devlet aklına sahip

midirler? Devlet geleneği ve devlet aklı dendiğinde anlamamız gereken herhalde, kökü yüzlerce

ya da binlerce yıl geriye giden devlet kurma ve yönetme deneyimi ve bu deneyimden ders

çıkarma ve edinilmiş olan bu deneyimi daha sonraki dönemlerde ve bugün karşı karşıya gelinen

sorunların çözümünde kullanabilme yetisidir. Ne var ki, Osmanlı ve Türkiye devletlerinin

yakın tarihi, kendi savlarının tersine Türk egemen sınıflarının bu anlamda ciddi bir devlet

geleneği ve aklına sahip olmadığını ya da belki de daha önce sahip oldukları devlet geleneği

ve aklını unuttuklarını/ yitirdiklerini gösteriyor. Türkiye'de bugün yaşanan siyasal keşmekeş

bu saptamayı doğrular gibidir. Ancak bundan hareketle öteki kutba savrulmak gerektiği ve

Türk burjuva devletini yönetenlerin hafife alınabileceği sonucu da çıkarılamaz daha öncekileri

saymazsak, ardında 600 küsur yıl boyunca Ortadoğu, Balkanlar, Kuzey Afrika ve Anadolu

halklarını boyunduruk altında tutan Osmanlı İmparatorluğu'nun yönetim deneyimi bulunan bir

Türkiye Cumhuriyeti'nden sözediyoruz. Bu devletin böl ve egemen ol! ilkesi uyarınca farklı

etnik, dinsel/ mezhepsel toplulukları birbirine düşürme, varlığını ve egemenliğini sürdürmek

için en yakınlarını öldürme, her türlü yasa ve ahlak normunu ayaklar altına alma ve en acımasız

kıyımlara başvurulabilme geleneği olduğunu uzak ve yakın tarihimizden biliyoruz. Geçtiğimiz

günlerde, Başbakanlık Müşaviri Hamdi Kılıç'ın, Suriye'deki terörist gruplara silah taşıyan TIR'lar

tartışılırken söylediği şu sözler, bu geleneğin capcanlı olduğunun bir göstergesidir:

Devlet geleneğimizin kendini korumak için tarih boyunca geliştirdiği reflekslerin bir kısmı

epeyce ürpertici, benden hatırlatması. (Başbakanlık Müşaviri Kılıç Konuştu: Gelenekte Önce

Devlet Gelir, Radikal, 2 Ocak 2014)

Resmi Türk tarihinin savlarına biraz daha yakından bakalım. 1930'larda yaratılan ve neredeyse

dünyanın -Çin, Hint, Mezopotamya, Mısır, Hitit, Etrüsk, Roma uygarlıkları da içinde olmak

üzere- tüm uygarlıklarının Türkler'in doğrudan girişimi, yolgöstericiliği ve müdahalesiyle

oluştüğunu savunan Türk Tarih Tezi'nin tarih kitaplarında yer alan yansımaları günümüze kadar

uzanmaktadır. Örneğin, Mustafa Kemal bu konuda şunları söylemişti:

Türk milletinin tarihi, şimdiye kadar sayıldığı gibi, yalnız Osmanlı Tarihinden ibaret

değildir. Türk'ün tarihi çok daha eskidir. Büyük devletler kuran ecdadımız, büyük ve şümullu

medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, tetkik etmek, Türklüğü tanımak ve cihana

bildirmek bizler için bir borçtur. Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça, daha büyük işler yapmak

için kendinde kuvvet bulacaktır. (Aktaran Etienne Copeaux, Türk Tarih Tezinden Türk-İslam

Sentezine, İstanbul, Tarih Vakfı Yurt, 1998, s. 106)

Temmuz 1931'de toplanan Birinci Türk Tarih Kongresi'nde bir konuşma yapan Maarif Vekili

(=eğitim bakanı- G. A.) Esat Sağay, Türkler tarafından kurulan devlet ve uygarlıklara ilişkin

verilerin çarpıtıldığını söyledikten sonra sözlerini şöyle sürdürmüştü:

Bu suretle milattan 7,000 sene kadar evvel çiftçilik ve çobanlığı ilerletmiş ve altın, bakır,

kalay ve demiri keşfetmiş olan Türkler Orta Asya'dan yayıldıktan sonra gittikleri yerlerde

ilk medeniyeti neşretmiş (=yaymış- G. A.) ve böylece Asya'da Çin, Hint ve mukaddes yurt

edindikleri Anadolu'da Eti, Mezopotamya'da Sümer, Elam ve nihayet Mısır, Akdeniz ve Roma

medeniyetlerinin esaslarını kurmuşlar ve bugün yüksek medeniyetlerini takdir ve takip ettiğimiz

Avrupa'yı o zamanlar mağara hayatından kurtarmışlardır. (Atatürk Devri Fikir Hayatı II,

Ankara, Kültür Bakanlığı, 1981, s. 250-51)

Aynı çizgiyi izleyen tanınmış Türk milliyetçi akademisyen Osman Turan, ilk basısı 1968 yılında

yayımlanan bir kitabında şöyle diyordu:

İslam'dan önce Türkistan. İslam devrinde de Yakın-şark ve Türkiye merkez olmak üzere

Çin, Hindistan, Afganistan, Horasan, Şarki (=Doğu- G. A.) ve Orta Avrupa, Balkanlar, İran,

Azerbaycan, Kafkasya, Anadolu, Rumeli, Irak, Suriye, Mısır ve Şimali (=Kuzey- G. A.) Afrika

Türkler'in başlıca istila, göç ve hakimiyet sahaları olmuştı. Türkler bu ülkelerde bir çok devletler

ve imparatorluklar kurmuşlar muvakkat (=geçici- G. A.) yurtlara ve devamlı imparatorluklara

sahip olmuşlardır. (Türk Cihan Hakimiyeti Mefkuresi Tarihi, Cilt 1, İstanbul, Boğaziçi, 1999, s.

A. Deliorman'ın 1992'de yayımlanan Lise I Tarih kitabında ise şöyle deniyordu:

Milletimiz geçmişte Asya, Avrupa ve Afrika'da onaltı büyük imparatorluk, çok sayıda devlet

kurmuşlardır.

Dünyada hiçbir millet Türk milleti kadar çok devlet kurmamıştır.

Tarih bilginleri 375 yılında başlayan Kavimler Göçü ile 1683'teki II. Viyana Kuşatması

arasındaki uzun süreyi 'Türk Çağı' olarak tanımlamışlardır. (Türk Tarih Tezinden Türk-İslam

Sentezine, s. 103)

Burada asıl konumuz, Türk toplumunda devlete tapmanın ve onu yüceltmenin nedenleri değil.

Gene de geçerken bu devlet fetişizminin bellibaşlı nedenlerinden ikisini belirtmek isterim.

Bunlardan birincisi, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir dönemin en güçlü devleti olan, 600 küsur

yıllık ömrü boyunca pek çok kavmi kendi boyunduruğu altında tutan ve bu süre içinde hem

üretim araçlarını, hem de siyaset ve kültür alanlarını kendi denetimi altında bulunduran

Osmanlı devletinin ve hatta ondan önceki Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nun ve Anadolu

Selçuklu devletinin mirasçısı oluşudur. İkinci neden, Müslüman-Türk burjuvazisinin ana

gövdesinin özellikle 20. yüzyılın başlarında İttihat ve Terakki klğinin yönettiği devletin Ermeni,

Süryani ve Rum halklarına karşı gerçekleştirdiği terör, kıyım, zorla göçertme ve mülksüzleştirme

yoluyla meydana gelmiş olmasıdır. Belki bunlara bir üçüncü neden ekleyebiliriz: O da, ömrünün

son ikiyüz küsur yılı boyunca Batı Avrupa ülkelerinin ve Çarlık Rusyası'nın müdahale, toprak

gaspı ve saldırıları karşısında sürekli bir gerileme ve zayıflama süreci yaşayan Osmanlı devletinin

Birinci Dünya Savaşı'nın bitiminde bir yokolma tehlikesinden, gene devleti temsil eden İttihatçı-

Kemalist elik çekirdek tarafından kurtarılmış ve Türkiye Cumhuriyeti biçimi altında restore

edilmiş olmasdır. Yani Türkiye burjuvazisi, başka hiçbir yerde olmadđđ ölçüde varlığını,

oluşmasını ve gelişmesini, Anadolu'nun Müslüman halkını -ve Balkanlar'dan ve Kafkasya'dan

gelen Müslüman göçmenleri- Türk ulusu kalıbına döken devlete borçludur.

En kodaman burjuvaların bile, eğer devlet iktidarını elinde bulunduruyorsa Adnan Menderes,

Turgut zal ya da Recep T. Erdoğan gibi daha dnn çocukları sayılması gereken ikinci ya da

nc sınıf politikacılar karşısında elpene divan durmalarının, eğilip bükülmelerinin altında

işte bu maddi nedenler yatmaktadır. Aynı ölçüde önemli bir başka husus da, 90 yıl önce kurulan

Cumhuriyet rejiminin oluşumundan bu yana ülkede kapitalizmin büyük ölçüde gelişmesine

rağmen bu sakat ve zenofobik devletçi-milliyetçi anlayışın, egemen sınıfın bütün fraksiyonları

tarafından içselleştirilmiş olması ve hatta toplumun muhalif ve devrimci öğelerinin zihin

dünyasını da şu ya da bu ölçüde etkilemiş ve etkilemekte olmasıdır. Türkiye'de Allahın millete

değil, ama devlete zeval (=yokoluş, tükenme- G. A.) vermemesi gerektiği anlayışı sanıldığından

da yaygındır.

Türkiye'nin bugün yaşamakta olduğu siyasal keşmekeşin ve bu keşmekeş karşısında sergilenen

tepkisizliğin işte bu sözünü ettiğim gelenekle, devletin ve onu yönetenlerin putlaştırılması ve

sorgulanamazlığı geleneğiyle yakından ilintili olduğunu söyleyebiliriz. Bugün Başbakan R. T.

Erdoğan ve yönettiği AKP hükümeti, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde görülmemiş ve hatta

dünyada çok az rastlanır düzeyde hırsızlık, rüşvet ve yolsuzluk olaylarının basıncı altında

sarsılmaktayken hiçbir şey olmamış gibi davranabilmekte, hatta kendisini uluslararası bir

komplonun ve gerici Fethullah Gülen hareketinin saldırısının kurbanı olarak sunabilmektedir.

Bu klik varolan gerici burjuva hukukunu da ayaklar altına alarak bu olayları örtbas etmeye,

hatta karşı-saldırıya kalkışmakta, savcıların soruşturma açma yetkilerini ortadan kaldırmaya ve

gerici yargı mekanizmasını tümüyle kendisine bağlamaya girişmekte, görsel ve

yazılı basın

üzerindeki tekelimsi konumunu pekiştirmekte ve sanal alandaki eleştirileri engellemeyi sağlayan

bir sansür yasasını TBMM'nden geçirmektedir. Başbakan Erdoğan bu siyasal istikrarsızlığın ülke

ekonomisi üzerindeki olumsuz etkilerine işaret eden ünlü işadamlarını ve -CHP Genel Başkanı

Kemal Kılıçdaroğlu da içinde olmak üzere- kendisini eleştirmeye kalkan herkesi vatana

ihanetle suçlamakta, önüne gelene hakaret etmekte ve ülkeyi 1930'lardan bu yana görülmemiş

bir tek adam diktatörlüğüne götürmektedir. Öte yandan, yıllardır çözüm bekleyen Türk-Kürt

sorunu, şu sıralar ciddi bir silahlı çatışma yaşanmamasına rağmen içten içe işlemeye devam

etmekte, Erdoğan kliğinin anti-Alevi çizgisi ülke içinde mezhep çatışmasının zeminini

güçlendirmekte, dinsel fanatizmin AKP hükümeti döneminde katlanarak büyümesi, insanların

yaşam tarzına müdahale girişimleri, toplumun daha kentli, daha eğitimi katmanlarıyla taşra

gericiliği arasında çatışma eğilimini körüklemekte, kamu kaynaklarının AKP döneminde tavan

yapan eř-dost kapitalizmi eliyle yağması, eğreti ve güvencesiz çalışmanın yaygınlaştırılması ve

doğal çevrenin ve tarihsel mirasın yıkımının fütursuzca sürdürülmesi, emekçi yığınların daha

geniş katmanlarının öfkelerini giderek daha fazla arttırmaktadır. Bu arada Türkiye'nin dış

politikası belki de en kötü ve en başarısız döneminin yaşamakta, ülkenin enerji güvenliği tehlikeye

girmekte, daha da önemlisi Osmanlı İmparatorluğu'nun güncel bir versiyonunu kurma hayalleri

yıkılan Türk gericiliğinin Suriye'deki terörist gruplara sistemli ve açık bir biçimde destek

vermesine, ABD emperyalistlerinin bile denetleyemediği bu gruplarla çok sıcak bir ilişki içine

girmesine ve 1 milyondan fazla Suriyeli'nin topraklarına yerleşmiş olmasına bağlı olarak Türkiye

çok ciddi iç güvenlik sorunlarıyla karşılaşma riski altına girmektedir vb. Ama, daha da kötüsü

var: Erdoğan kligi içine itildiği kapandan kurtulmak, iktidarının ömrünü uzatmak ve özellikle de

yaklaşmakta olan ekonomik bunalıma bağlı olarak kaçınılmaz bir biçimde yükselecek olan

yoksullaşma ve işsizlik karşıtı kitle muhalefetini etkisizleştirmek için pek çok şeyi yapmaya hazır

gözüküyor. Türkiye'nin, tersi yöndeki savlara rağmen bu terörist grupları perde arkasından

desteklemeye devam eden ABD ve İsrail'in üstü örtülü itelemesiyle Suriye'ye ve Kuzey

Suriye'deki gerçekleşen Rojava ulusal devrimine karşı bir askeri operasyona girmesi olasılığı bir

kez daha gündeme gelmektedir. (1) Erdoğan kliğine, ülke çapında bir sıkıyönetim uygulamak ve

seçimleri ertelemek olanağı verecek olan böylesi bir askeri müdahalenin Türkiye'nin bütün iç

çelişmelerini daha da keskinleştirmesi, ülkeyi bir iç savaş ortamına sürüklemesi ve bir devrimeci

duruma yol açması beklenebilir ve beklenmelidir. (2)

Ancak, neredeyse herbiri ayrı bir skandal niteliği taşıyan bu olgular karşısında sergilenen göreli

sessizliği nasıl açıklamalı? Göstermelik değil de sahici bir devlet geleneği ve devlet aklı olan bir

egemen sınıfın ve onun devletinin değişik konumlardaki temsilcilerinin tam da bu koşullarda

yapması beklenen nedir? Asıl yükünü emekçi yığınların çektiği, ama egemen sınıfın ve onların

devletinin stratejik çıkarlarına da zarar veren ve hatta ülkeyi adeta felakete sürükleyen bu

gidişata karşı net ve kararlı bir tutum almak. Ama böylesi ve bu düzeyde bir tepkiyi, ne CHP

ve MHP gibi gerici düzen partileri, ne de devlet aygıtı -ordu, MİT, polis, sivil bürokrasi, yargı-

ve onun değişik bölümlerinde yer alan üst düzey bürokratların ve düzenin diğer öğelerinin

göstermemesi ve hepsinin de adeta yele kapılmış yapraklar gibi olayların akışıyla birlikte

sürüklenmeleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin hal-i pür melalini göstermeye yeter. Bu durumda,

aslında Erdoğan kliğine yakın bir isim olan Sedat Laçiner'in geçenlerde şunları söylemesi hiç de

şaşırtıcı olmamıştır:

En büyük şehir efsanemiz Türklerin bin yıllık bir devlet geleneğine sahip olduğu yalanıdır.

Bugün yaşadıklarımız bu koca efsanenin çöküşünün en güzel örneklerinden biridir. (İlkeler ve

Kurumlar, Star, 27 Aralık 2013, italikler yazarın)

Benim de savunduğum bu saptamanın doğru oluşunun en önemli kanıtlarından biri Türkiye'nin

Birinci Dünya Savaşı macerasıdır. Bundan yaklaşık 100 yıl önce, yani 28 Temmuz 1914'te Birinci

Dünya Savaşı olarak bilinen emperyalist paylaşım savaşı başlamış ve İttihat ve Terakki kliğinin

yönettiği Osmanlı İmparatorluğu da 29 Ekim'de Alman komutanlarının yönettiği Osmanlı

donanmasının Rusya limanlarına saldırması ve Rusya'nın da 30 Ekim'de Türkiye'ye savaş ilan

etmesi sonucunda savaşa sürüklenmişti. Gerek egemen sınıf düzeyinde ve gerekse aydınlar ve -

doğal olarak- halk düzeyinde hükmünü sürdüren toplumsal bellek yoksunluğunu dikkate alarak

bu olayın öncesine ve ayrıntılarına çok kısa bir biçimde göz atalım.

II. Abdülhamit döneminde gelişmeye başlayan Almanya-Türkiye ilişkileri,

İttihat ve Terakki'nin

iktidarı tam olarak ele geçirdiği 1913'ten itibaren daha da gelişmiş ve Prusya militaristleri

İttihat ve Terakki ve özellikle de Enver Paşa üzerindeki nüfuzları ve Osmanlı ordusu içinde kilit

noktalarda bulunmaları sayesinde Türkiye'yi kendi savaş arabalarına bağlayabilmişlerdi. Daha

bir yıl önce Balkan savaşlarından yenilgiyle çıkmış, ordusu dökülmekte ve hazinesi tamtakır

olan ve böylesi çok daha büyük bir savaşın gerektirdiği altyapıdan ve manevi hazırlıktan hemen

hemen tümüyle yoksun bulunan Osmanlı devletinin en az gereksinim duyduğu şey herhalde

Birinci Dünya Savaşı mezbahasına sürüklenmekti. Buna rağmen Türkiye, sadece bir kaç üst

düzey yöneticinin kararı ve inisiyatifiyle bu savaşa balıklama atıldı. 2 Ağustos 1914'te, Alman

elçisi Hans von Wangenheim'in dayatması ve sadece dört üst düzey yöneticinin -Sadrazam Sait

Halim Paşa, İçişleri Bakanı Talat Paşa, Savaş Bakanı Enver Paşa ve Mebusan Meclisi Başkanı

Halil Bey- kararıyla Türkiye ile Almanya arasında bir askeri bağlaşma anlaşması imzalandı.

Bundan sekiz gün sonra, yani 10 Ağustos 1914'te İngiliz savaş gemilerinden kaçan -ve Yavuz

ve Midilli adlarını alacak olan- Goeben ve Breslau adlı iki Alman savaş gemisi, sadece Enver

Paşa'nın aldığı bir kararla Çanakkale Boğazı'ndan geçerek Türkiye'ye sığındı. Daha sonra,

gene sadece Enver Paşa ile Cemal Paşa'nın aldığı bir kararla Karadeniz'e açılan bu iki Alman

savaş gemisinin 29 Ekim 1914'te Rus limanlarına saldırması üzerine Türkiye kendisini Birinci

Dünya Savaşı'nın içinde buldu. Bu ise yüzbinlerce asker ve sivilin ölümüne, ülkenin daha da

yoksullaşmasına ve Osmanlı devletinin yıkımına yol açan ve bu arada Ermeni, Rum ve Süryani

halklarına karşı girişilen terör, kıyım ve mülksüzleştirmeye uygun ortam yarattı. Bütün bu

kararların alınmasında, görüşlerini bir sömürge valisi edasıyla Osmanlı yöneticilerine dayatan

ve Osmanlı bakanlarını bile azarlamaktan çekinmeyen Alman elçisi Hans von Wangenheim ile

hızla yükselen ya da yükseltilen ve daha 32 yaşında savaş bakanlığı koltuğuna oturan ve edimsel

olarak Osmanlı ordularının başkomutanı olan Almanların sadık dostu Enver Paşa son derece

önemli, hatta belirleyici bir rol oynayacaktı.

Türk burjuvazisi ve devletinın sahici bir devlet geleneği ve bir devlet aklı olmadığıının bir başka

göstergesi, onların son yıllara kadar Türk-Kürt sorunu karşısında takındıkları histerik ve

irrasyonel tutumdur. Burada bu tutumu, ABD ve ortaklarının Irak'ı Kuveyt'ten çıkarmak için

Ocak 1991'de giriştikleri İkinci Körfez Savaşı örneği üzerinden betimlemeye çalışacağım.

Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın çok istekli olmasına, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in

görevinden uzaklaştırılması için elden gelen herşeyin yapılmasını, hatta bu çatışmayı

fırsat bilerek Misak-ı Milli sınırları içinde olan Musul ve Kerkük'ün Türkiye'ye katılmasını

savunmasına rağmen Türk gericileri, Çöl Fırtınası” adı verilen İkinci Körfez Savaşı'nda

doğrudan yer almadılar. Ama bu, İncirlik üssünden kalkan ABD savaş uçaklarının Irak'ı

bombalamasına izin veren bu bayların, emperyalist efendilerinin yanında saf tutmadıkları

anlamına gelmiyordu. Irak'ın kısa sürede yenilgiye uğradığı bu savaştan sonra bu ülkeye karşı

alınan ABD güdümlü BM ambargo kararlarını ilk uygulayan ülke, Habur sınır kapısını ve

Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattını kapatan Türkiye oldu. Ancak Irak'a uygulanan insanlık-

dışı ambargodan ve Irak ekonomisinin bu yolla çökertilmesinden Irak'ın yanı sıra Türkiye de

zarar gördü. Hazine Müsteşarlığı'nın 2001'e ilişkin resmi rakamlarına göre Irak ambargosunun

Türkiye ekonomisine doğrudan faturası o güne kadar 35-40 milyar doları bulmuştu. Ne var ki,

yitirilen pazarlar, azalan ihracat, artan işsizlik, kapanan şirketler, onbinlerce kamyon ve TIR'ın

atıl kalması ve müteahhitlik sektörünün zararları da hesaba katıldığında bu fatura on yılda 100

milyar dolara kadar çıkıyordu. Aslında dönemin Cumhurbaşkanı Turgut Özal da bunu kabul

etmiş ve ABD'ni, Türkiye'nin zararlarını karşılayacağı yolundaki sözlerini yerine getirmediği için

eleştirdiği bir CNN mülakatında şöyle demişti:

Bize verilen sözler tutulmadı. Gürlüyorlar ama bir türlü yağmur olup yağmıyorlar.”

Ama ambargonun, Türk gericileri açısından yol açtığı daha önemli sorunlar vardı. Irak halkını

aç, ilaçsız, elektriksiz vb. bırakarak milyonlarca kadın, çocuk ve yaşlının ölümüne yol açan

bu uygulamanın bir diğer sonucu, Irak Kürtleri'nin ve PKK'nın güç kazanması oldu. (Burada

okurların, bugünkü durumun aksine o sıralar Türk gericilerinin, özerklik de içinde olmak üzere

her türlü Kürt siyasal oluşumuna kesinlikle karşı olduklarını anımsamaları gerekiyor.) Neden?

Çünkü ABD ve Britanya 1991 savaşının ertesinde, sözümona Kürt halkını korumak için Irak'ın

36. paralelin kuzeyinde ve gene sözümona Şii halkını korumak için de 33. paralelin güneyindeki

bölümlerini uçuşa yasak bölge ilan etmiş, Irak savaş uçaklarının buralara

girmesini yasaklamış,

bu yasağı uygulamak ve denetlemek için Temmuz 1991'de, Irak hedeflerini yıllardır keyfi bir

tarzda bombalayan ve Çekiç Güç adı verilen bir ortak hava gücü oluşturmuşlardı. Ancak, ABD

ile Britanya'nın Güney Kürdistan'ı koruma altına almak amacıyla attıklarını ileri sürdükleri

bu adım Türk gericilerinin Kürt devleti paranoyalarının -bu kez kısmen haklı olarak-

canlanmasına neden oldu. Bir dizi üst düzey asker ve sivil yetkili, üstelik Türkiye'deki İncirlik

ve Türkiye Kürdistanı'ndaki Pirinçlik hava üslerinde konuşlanan Çekiç Güç'ün hem Güney

Kürdistan'da bir Kürt devletinin oluşumuna, hem de PKK'ya katkıda bulunduğunu ileri sürdüler.

Asıl ilginç olanı da şu: Türk gericilerinin bu, hiç de gizlenmeyen kaygılarına rağmen TBMM

Aralık 2002'ye, yani ABD'nin Mart 2003'de Irak'a karşı gerçekleştireceği son saldırının birkaç ay

öncesine kadar her altı ayda bir Çekiç Güç'ün süresinin uzatılmasını onayladı. Yani gerek asker

lik ve gerek burjuva hükümetleri Çekiç Güç'ü ve Aralık 1996'da onun yerini alan Keşif Güç'ü

desteklediler onlar başından beri, bu güçlere bağlı ABD ve Britanya uçaklarının Türkiye'den

kalkarak Irak topraklarındaki uçuşa yasak bölgedeki asker ve sivil hedefleri bombalamasına

ve Güney Kürdistan'ın ABD, İsrail Britanya vb. istihbarat servislerinin cirit attığı bir alan hline

getirilmesine suç ortaklığı etmeye devam ettiler.

Milletvekilliği, anayasa komisyonu başkanlığı, Avrupa Konseyi başkan vekilliği gibi görevlerde

bulunan kıdemli burjuva politikacısı Cevdet Akçalı, 21 Temmuz 2003 tarihli köşe yazısında

konumuz açısından çok önemli bir değerlendirme aktarmıştı. O bu köşe yazısında, 12 yıl

önce, yani 1991'de, içinde yer aldığı TBMM Dışışleri Komisyonu üyeleriyle birlikte Britanya

parlamentosunu ziyaret ettiğini belirttikten sonra şunları yazmıştı:

İngiliz Parlamentosu Dışışleri Komisyonu'nu ziyaretimiz sırasında, komisyon başkanı aynen

şunları söylemişti:

Siz Kuzey Irak'ta, Saddam'ın otoritesinin olmadığı bir bölge kurmak istiyorsunuz. Böyle bir

bölgenin oluşturulması orada bir otorite boşluğu yaratacaktır ve bu boşluk, o mntıkada bir 'Kürt

devletinin' kurulmasına imkn verecektir. Böyle bir ihtimali hiç dikkate almıyor musunuz?'...

Aradan on yıl geçti. İngiliz parlamenterin söyledikleri aynen gerçekleşti. Orada bir otorite

boşluğu yaratıldı. Bu boşluktan yararlanarak PKK oraya yerleşti. Mahalli Kürt grupları,

kendi parlamentolarını oluşturdular. Amerika ve İngiltere, Türkiye'yi bir kenara iterek, kendi

planlarını uyguladılar.

Öyle ki, ne gücümüz Çekiç Güç'ü geri göndermeye yetti, ne de onların, ülkemiz aleyhine bütün

sinsi faaliyetlerini, bilmemize rağmen engelleyebildik. (Kuzey Irak'ta Olanların Geçmişi,

Yeni Şafak, 21 Temmuz 2003) Akçalı daha sonra, ABD işgal kuvvetlerinin 4 Temmuz 2003'de

Irak'ın Süleymaniye kentindeki karargahlarına baskın yaparak gözaltına aldıkları 11 Türk

ordusu mensubunun başına çuval geçirilmesi olayına göndermede bulunarak sözlerini şöyle

sürdürüyordu:

Bu geçmişi bilmeden, Kuzey Irak'ta neler oluyor? Askerlerimize bu muamele neden yapılıyor?’

sualine cevap vermemiz mümkün değildir. Kaba bir benzetmedir amma, Türkiye ava giderken

avlanmıştır.

Amerika ve Batı dünyasında Türkiye, elinden lokması kolay alınan, uysal bir ülke

durumundadır. Bu imajın düzeltilmesi de çok zordur. Çünkü, Türkiye denince Amerika'nın

aklına Türk ordusu ve onun generalleri gelmektedir... (aynı yerde)

Evet Cevdet Akçalı'nın, adigeçen İngiliz politikacının ağzından aktardığı tanıklıkla Türk

gericilerinin bir devlet geleneği ve devlet akli olmadığını bir kez daha, hem de çarpıcı bir biçimde

doğruladığını söyleyebiliriz.

Belki bütün bunlara Türk yöneticilerinin, Abdullah Öcalan'ın gerici bir Türk-Kürt bağlaşması

kurulması önerisini, hem de yıllardır inat ve ısrarla kabul etmeye yanaşmamasını ve görmezden/

duymazdan gelmesini ekleyebiliriz. Öcalan ve diğer PKK/ KCK liderleri böylesi bir bağlaşmanın,

aslında Türk burjuvazisinin ÷lke içindeki konumunu pekiştireceğini ve güç ve nüfuzunu

arttıracığı Türk burjuva devletini Ortadoğı bölgesinde lider ÷lke haline getireceğini söyleyip

duruyorlar. Ne var ki, hemen hemen tüm Türk askeri ve sivil yöneticileri, akademisyenleri

ve köşe yazarları gör÷lmemiş bir aymazlıkla ve yakın zamana kadar, Öcalan'ı bölücü olarak

nitelendirmeyi ve onun bağımsız bir Kürdistan'dan yana olduğunu dile getiren bir yaygara

kampanyasını sürdürmüştü. Oysa PKK lideri Kürt ulusal hareketinin, 20 yıl öncesinden, yani

en azından 1994'ten bu yana, bağımsız Kürdistan düşüncesinden vazgeçtiğini, asıl istediklerinin

Türkiye sınırları içinde eşit haklar ve Kürt ulusal kimliğinin tanınması olduğunu pek çok kez

açıklamıştı. Örneğin Öcalan, 6 Aralık 1994'de Budapeşte'de toplanan AGİK doruğunda biraraya

gelen emperyalist ve gerici burjuva devlet yöneticilerine yönelik olarak ilettiği açıklamasında

şunları söylemişti:

Bizim Türkiye'den istediğimiz bir siyasi diyaloga imkan hazırlamasıdır. Bizim, söyledikleri

gibi Türkiye'yi bölüp parçalamak gibi bir niyetimiz yok. Şunu da çok açıkça söyledik: Bu

koşullarda alın götürün Kürdistan'ı deseler biz kabul edemeyiz. Çünkü bizim, Türkiye ile

birlikteliğe ihtiyacımız vardır. Mevcut ekonomik, sosyal ve siyasal nedenler, uzun bir süre

birlikte yol almamız gerektiğini halklar arası ilişkilerin demokratik temelde düzenlenmesinin

her iki halkın çıkarlarına çok uygun olduğunu açıkça ortaya koyuyor....
Zannediyorlar ki salt

bir ayrılıkçı hareket var. Tam tersine Türkiye'yi güçlendirme, demokrasiyi güçlendirme ve

özellikle halkı güçlendirme hareketi sözkonusudur. Ortada eğer zarar görecektse bir şey varsa

bu Türkiye'nin birliği ya da bütünlüğü değildir... Bizim amacımız, zorla da dayatsalar ayrılığı

geliştirmek değil, tam tersinedir. (Başbakan ve Cumhurbaşkanı Turgut- G. A.)
Özal da söyledi.

(Başbakan Yardımcısı Murat- G. A.) Karayalçın da söyledi. Federasyon diyorlar.
Bazı biçimler

o kadar önemli değildir. Türkiye'nin bütünlüğü içinde çok çeşitli çözüm yolları vardır. Bir çok

federe devlet sistemleri var. Almanya, Amerika, İspanya birer örnek. İngiltere bile şimdi İrlanda

sorununu diyalog ile çözüyor. Bu örnekleri gözönüne getirerek herhangi bir birleşme biçimi

üzerine tartışılabilir. (Özgür Ülke, 6 Aralık 1994)

Öcalan'ın bu sözlerinde anlatımını bulan bu çıplak ve basit olguyu bile kavrayamayan, ya

da daha da kötüsü kavradığı halde çarpıtan ve bu çarpıtmadan hareketle yıllardır bir Türk-

Kürt çatışmasını kışkırtmaya çalışan Türk yöneticilerinin ve devletli aydınlarının, sözcüğün

olumlu anlamında bir devlet aklına sahip olduğunu söyleyebilir miyiz? Ya da 'Türkler'in geçmiş

yüzyıllarda kurmuş oldukları devletlerin deneyimlerinden ders çıkarma ve bu deneyimi bugün

karşı karşıya gelinen sorunların çözümünde kullanabilme yetisine sahip olduğunu? Elbette hayır.

Herhalde satırlarıma, ırkçı-faşist yazar ve ideolog Nihal Atsız'ın şu sözleriyle son vermem uygun

Adama sorarlar: Elli devlet kurdun da neden hiçbirini yaşatamadın? Neden kala kala orta

çapta bir Türkiye Cumhuriyeti'ne kaldın? Zoraki tarih bilginleri tabii bu sorunun cevabını

veremeyeceklerdir. Çünkü tarih gerçek hiç de öyle değildir. 16 veya 50 devlet kurulmuş değildir.

Gerçekte anayurtta bir, nihayet iki devlet kurulmuş, anayurt dışında da buna üç beş devlet daha

eklenmiştir. O kadar. (Aktaran Ayşe Hür, Türkler Mu'dan mı Ergenekon'dan mı?, Taraf, 11

Mayıs 2008)

DİPNOTLAR

(1) İsviçre'nin Montrö kentinde 22 Ocak'ta başlayan, ancak beklendiği gibi başarısızlıkla

sonuçlanan Cenevre görüşmelerinin ardından ABD ve ortakları Suriye'ye askeri saldırı

olasılığını yeniden gündeme getirdiler. Montrö'de Suriye hükümetine, Suriye içinde hiçbir

gücü ve etkisi olmayan ve Washington'un basit bir uzantısından başka bir şey olmayan Suriye

muhalafetiyle ortak bir geçiş hükümeti oluşturulması için baskı yapmaya kalkan ABD heyeti,

görüşmelerin sonuna doğru provokatif bir açıklama yaptı. Buna göre Kongre bir süre önce

gizli bir yasa onaylamış ve ABD Eylül ayından itibaren rejim-karşıtı güçlere

milyarlarca dolar

silah yardımı yapmaya başlamıştı. Tabii bu, ABD'nin aylar önce yaptığı ve muhaliflere silah

yardımını durdurduğu yolundaki açıklamasının kuyruklu bir yalan olduğunu ve ABD heyetinin

Cenevre görüşmelerine katılmasının göz boyamaktan başka bir anlam taşımadığını bir kez

daha kanıtlamış oldu. Bu arada Suudi Arabistan, Katar ve Türkiye'nin CIA'nın denetim ve

yönlendirmesi altında terörist gruplara silah göndermeyi sürdürdüklerini de unutmayalım.

Öte yandan ABD Dışişleri Bakanı John Kerry Montrö'de kimyasal silahları taşıma işlemlerinin

yavaş yürüdüğü savını ileri sürdü. Ona göre Şam, BM Güvenlik Konseyi'nin bu işlemleri

düzenleyen 2118 Sayılı Kararına uymamıştı. Kerry'e göre bu, ABD ve ortaklarına BM

Sözleşmesi'nin 7. Maddesi uyarınca Suriye'ye karşı askeri operasyon yapma hakkını veriyordu.

(Bu maddenin Libya'ya saldırmak, orada meşru hükümeti devirmek ve 50,000'e yakın insanın

ölümüne yol açan emperyalist müdahalede kullanıldığını anımsatayım.) Oysa Suriye hükümeti,

kimyasal silahları taşıma işlemlerinin tamamlanması için kendisine çok kısa bir süre tanındığını

ve bu işlemlerin gerçekleştirilmesinin, ABD ve ortaklarının beslediği terörist grupların

saldırılarının damgasını vurduğu bir savaş ortamında hiç de kolay olmadığını belirtiyor.

(2) Suriye ve Ortadoğu konusunda ABD ile Türkiye arasında var olan ve Washington ile

Ankara'nın arasını bir ölçüde geren görüş ayrılıkları, her iki kamptaki savaş suçlularının Baas

rejiminin yıkılması ve Suriye'deki terörist grupları destekleme konusunda karşı karşıya geldikleri

anlamına gelmemektedir. Bu görüş ayrılığının özü artık dikkatini, yükselen Çin'i kuşatmak

için Asya-Pasifik bölgesine çevirmiş olan ABD emperyalistlerinin Baas rejiminin doğrudan

bir dış askeri müdahale olmaksızın yıkılamayacağını kavramış, ancak kitle tabanı daralmış ve

Ortadoğu'da sahip olduğu nüfuzu hemen hemen tümüyle yitirmiş olan AKP hükümetinin ise

artık onlara yük olmaya başlamış olmasıdır.

